

ТЕМА 6

Облік фінансових операцій

7.1. Види та форми розрахунків за зовнішньоекономічними операціями

7.2. Готівкові розрахунки іноземною валютою

7.3. Безготівкові розрахунки іноземною валютою

Види та форми розрахунків

1. Готівкові розрахунки

2. Безготівкові розрахунки

- акредитив
- інкасо
- банківський переказ
- вексельні розрахунки
- розрахунки чеками
- розрахунки за відкритим рахунком

Відповідно до Закону України «Про валюту і валютні операції» рух готівкових коштів можливий у випадку транскордонного переміщення або переказу валютних цінностей. В той же час, порядок проведення переказу валютних цінностей та їх переміщення визначається окремими нормативними актами Національного банку України.

- Порядок організації розрахунків у іноземній валюті у розрахунках між резидентами і нерезидентами в межах торговельного обороту використовуються як засіб платежу іноземна валюта та грошова одиниця України – гривня. Такі розрахунки здійснюються лише через уповноважені банки в порядку, установленому Національним банком України. Зокрема, здійснювати розрахунки за валютними операціями з використанням готівкової іноземної валюти та банківських металів як платіжного засобу (за винятком випадків сплати процентів (відсотків) за вкладами (депозитами) або кредитами (позиками) в іноземній валюті або банківських металах) в Україні заборонено.

Відповідно до Правил використання готівкової іноземної валюти на території України юридичні особи – резиденти можуть використовувати готівкову іноземну валюту з поточних рахунків виключно для:

- забезпечення витрат на відрядження працівників за кордон;
- на представницькі витрати (організацію офіційних заходів за кордоном);
- для здійснення розрахунків з оплати експлуатаційних витрат, пов'язаних з обслуговуванням власних транспортних засобів за кордоном;
- з оплати експлуатаційних витрат, пов'язаних з обслуговуванням судна, оплати праці членів екіпажу, оплати витрат, пов'язаних із репатріацією моряків із судна, що перебуває в порту України тощо.
- оплати дипломатичним представництвам, консульським установам іноземних держав дозволів на в'їзд (віз) до цих країн фізичним особам, які виїжджають у приватних справах та в службові відрядження.

- Суб'єкти господарювання – утримувачі магазинів безмитної торгівлі та фізичні особи-покупці таких магазинів мають право здійснювати розрахунки в готівковій формі як у гривні, так і в іноземній валюті для оплати товарів у магазинах безмитної торгівлі

Уповноважений банк здійснює видачу готівкової іноземної валюти з поточного рахунку юридичної особи-резидента або іноземного представництва на підставі заяви на видачу готівки, доручення повноважному представнику на отримання іноземної валюти в касі уповноваженого банку та листа-розрахунку, який містить такі дані:

- прізвище, ім'я та по-батькові (за наявності) осіб, які виїжджають за кордон;
- розрахунок витрат.

- Відповідно до Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей, в 2019 році:
- фізична особа ввозить в Україну та вивозить за межі України готівкову валюту і банківські метали в сумі, що не перевищує в еквіваленті 10 000 євро, без письмового декларування митному органу;
- фізична особа ввозить в Україну та вивозить за межі України готівкову валюту і банківські метали в сумі, що дорівнює або перевищує в еквіваленті 10 000 євро, за умови її письмового декларування митному органу в повному обсязі;
- юридична особа ввозить в Україну або вивозить за межі України готівкову валюту через повноважного представника без обмеження суми на умовах письмового декларування митному органу в повному обсязі за умови, що таке ввезення/вивезення зумовлене господарською діяльністю.

Поняття акредитиву

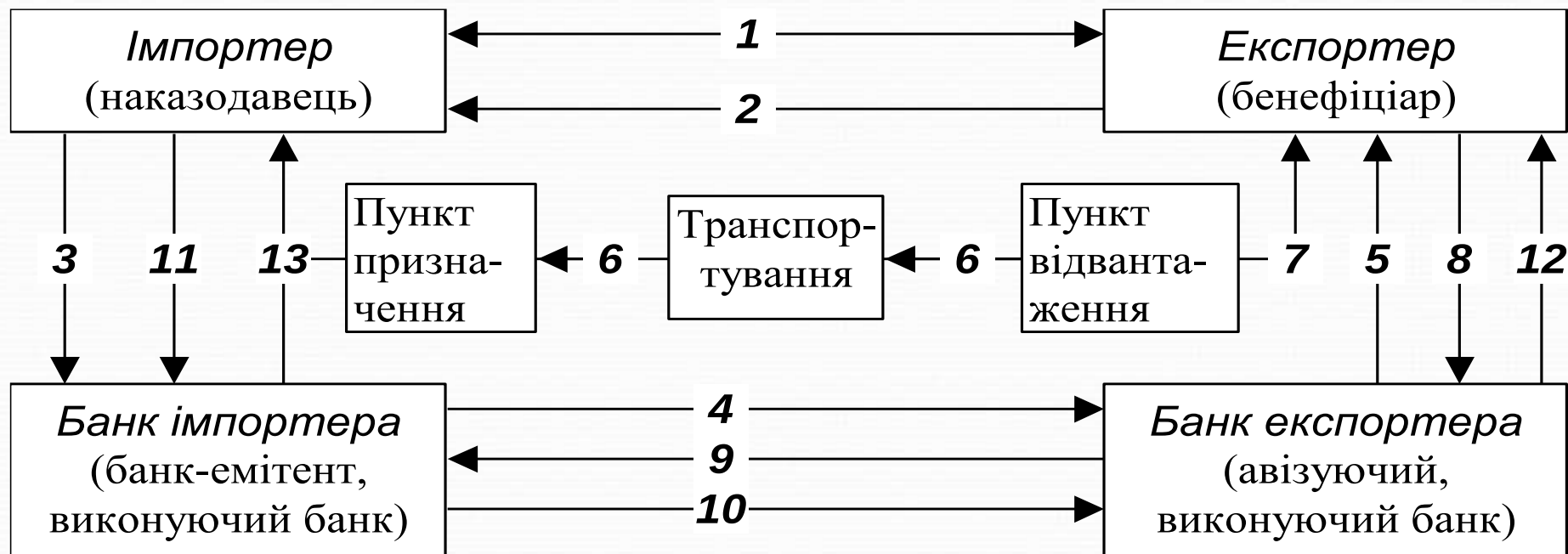
Для цілей даних правил терміни "документарний акредитив" і "резервний акредитив" (далі іменовані як акредитиви) означають будь-яку угоду, як би вона не була названа або позначена, згідно з якою банк (банк-емітент), діючи на прохання і на підставі інструкцій клієнта (заявника) або від свого імені:

- (I) повинен провести платіж третій особі (бенефіціару) або його наказу, або акцептувати і сплатити переказні векселі (тратти), виставлені бенефіціаром, або*
- (II) уповноважує інший банк провести такий платіж або акцептувати і сплатити переказні векселі (тратти), або*
- (III) уповноважує інший банк неогоціювати проти передбачених документів при дотриманні строків та умов акредитива.*

Види акредитивів

- документарний (товарний),
- грошовий (циркулярний),
- авізований,
- відкличний,
- безвідкличний,
- **підтверджений,**
- **непідтверджений,**
- подільний,
- неподільний,
- компенсаційний,
- зустрічний,
- резервний,
- револьверний,
- відновлюваний,
- кумулятивний,
- із червоною смугою.

Порядок розрахунку акредитивом

Типові операції з імпорту товарів з розрахунками покритим документарним акредитивом

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Коресп.	
			Д-т	К-т
1	Дата 1	Прийнято банком заяву на відкриття акредитиву з одночасним відображенням гарантій, наданих продавцю	05	—
2	Дата 1	Відкрито банком імпортера покритий безвідзивний акредитив	314	312
3	Дата 2	Отримані виконуючим банком товарно-супровідні документи від продавця про відвантаження товарів з одночасним відображенням в обліку товарів в дорозі	286	632
4	Дата 2	Визначено курсову різницю за коштами в акредитиві	314	714
5	Дата 2	Перераховані кошти в іноземній валюті на рахунок продавця	632	314
6	Дата 2	Відображено виконання гарантійних зобов'язань	—	05
7	Дата 3	<i>Митне оформлення імпортованого товару</i>		
8	Дата 3	Оприбутковані товари на склад	281	286
9	Дата 3	Нараховано та сплачено комісійні банку за проведення розрахунків покритим акредитивом	92 685	685 311

Типові операції з імпорту товарів з розрахунками непокритим документарним акредитивом

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Коресп.	
			Д-т	К-т
1	Дата 1	Прийнято банком заяву на відкриття акредитиву на користь експортера з одночасним відображенням гарантій, отриманих від банку	06	—
2	Дата 1	Відображено гарантії, надані продавцю	05	—
3	Дата 2	Отримано виконуючим банком товаросупровідні документи від продаця про відвантаження товарів з одночасним відображенням в обліку підприємства товарів в дорозі	287	632
4	Дата 2	Перераховано банком-емітентом кошти на рахунок експортера	632	602
5	Дата 2	Відображено списання (виконання) наданих банком гарантій	—	06
6	Дата 2	Списано гарантії, надані продавцю, після одержання товару	—	05
7	Дата 3	<i>Митне оформлення імпортного товару</i>		
8	Дата 3	Оприбутковано товари на склад	281	287
9	Дата 4	Відображено курсову різницю за заборгованістю перед банком на дату її погашення	602	714
10	Дата 4	Погашено заборгованість перед банком	602	312
11	Дата 4	Нараховано та сплачено комісійні банку за проведення розрахунків непокритим акредитивом	92 685	685 311

Під **документарним (умовним) переказом** розуміють переказ авансу за умови, що банк експортера (бенефіціара) здійснить фактичну виплату авансу на його рахунок лише проти надання транспортних (відвантажувальних) документів. При цьому зазначається період, протягом якого повинно бути проведене відвантаження і наданий відвантажувальний документ.

3. УМОВИ ПЛАТЕЖУ

3.1. Платіж за Товар, що поставляється, буде здійснюватись в Євро (EUR) в формі документарного переказу протягом 2 (двох) днів після одержання транспортних документів Покупцем.

3.2. Комісійні банку сплачуються за рахунок Покупця.

Особливості заповнення платіжного доручення в іноземній валюті

1. Платіжне доручення в іноземній валюті може бути двох видів:

- а) передбачене "Положенням про оформлення та подання клієнтами платіжних доручень в іноземній валюті або банківських металах, заяв про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів до уповноважених банків і інших фінансових установ та порядок їх виконання", затверджене постановою Правління НБУ від 05.03.03 р. № 82;
- б) розроблене самим банком (найчастіше зустрічається на практиці).

2. Платіжні доручення можуть подаватися як на паперовому носії (в паперовому вигляді), так і в електронному вигляді. В електронному вигляді платіжне доручення подається за умови, що така можливість передбачена в договорі про розрахунково-касове обслуговування або окремому договорі при використанні засобів програмно-технічного комплексу "клієнт-банк" і тільки у випадках:

- а) перерахування коштів із власного поточного рахунка на погашення заборгованості по кредиту, наданому уповноваженим банком, що обслуговує клієнта;
- б) здійснення переведення коштів в іноземній валюті або банківських металах в інтересах бенефіціара.

УВАГА!

Платіжне доручення в іноземній валюті або банківських металах приймається до виконання лише після надання в уповноважений банк, який обслуговує клієнта, документів, що підтверджують законність здійснення платежу.

Підтверджуючими документами можуть бути договори на купівлю-продаж ТМЦ, надання послуг і т.д. У випадку несвоєчасного надання до банку документів, що є підставою для здійснення переведення, банк ці операції не виконує.

3. Платіжне доручення заповнюється латинськими літерами, при цьому сума іноземної валюти - прописом, кирилицею українською мовою. Назва і місцезнаходження клієнта, найменування і місцезнаходження уповноваженого банку, що його обслуговує, і назва іноземної валюти можуть заповнюватися латинськими літерами або кирилицею українською мовою. При перерахуванні коштів у валютах країн СНД і Балтії можна заповнювати платіжне доручення російською мовою.

АКБ "ГАРАНТ"
Україна, Київ, вул. Богдановська, 10/2

0408004

Платіжне доручення в іноземній валюті № 12-валюта¹
від "13" квітня² 2004 р.
примірник № 4

Цифровий код іноземної валюти		840			
Сума цифрами	32	5283,15			
Сума та назва іноземної валюти словами		П'ять тисяч двісті вісімдесят три долари США 15 центів			
Клієнт: назва місцезнаходження (адреса) № рахунку	50	ТОВ "КРОМ" Вул. Мечнікова 10/2, Київ, Україна, 01001 26000001947501			
Банк клієнта: найменування місцезнаходження (адреса)	52	АКБ «ГАРАНТ» Вул. Богдановська 10/2, Київ, Україна, 01023			
Банк бенефіціара ³ : назва місцезнаходження SWIFT-код (BIC cod) ⁴ банку бенефіціара IBAN ⁵ бенефіціара	57	VAT AKB "VEF bank" Ul. Fantom 10/2, Riga, Latvia, 01520 VEFBLV22 LV84 LACB 0000 4351 9500 1			
Бенефіціар: назва місцезнаходження (адреса) код країни № рахунку	59	TzOV "KROKUS" Ul. Sasnov 10/2, Riga, Latvia, 01523 371 2600231457501			
Призначення платежу ⁶	70	Погашення кредиту згідно кредитного договору № 13/1/2002/840-к/14 від 16.09.02 р.			
Комісія ⁷ : BEN OUR SHA	71	<table border="1"> <tr><td>-</td></tr> <tr><td>X</td></tr> <tr><td>-</td></tr> </table>	-	X	-
-					
X					
-					
Код операції		2222			
Допоміжні реквізити ⁸ : код банку клієнта найменування та інші реквізити банку-посередника ¹⁰ строки виконання переказу дата валютування		 строки⁹¹¹ 13.04.04 р.			

М.П.¹²

Підписи клієнта

Порядок сплати комісійних витрат уповноваженого банку й інших банків за переведення коштів в іноземній валюті:

- за рахунок клієнта банку (OUR)
- за рахунок бенефіціара (BEN)
- за рахунок клієнта і бенефіціара (SHA) і надання права банку утримувати комісійну винагороду без платіжного доручення клієнта

Більш простою та дешевою формою розрахунків є банківський переказ за фактично поставлений товар, відповідно до якого після отримання платіжного доручення банк експортера перевіряє його правильність і зараховує отриману суму на рахунок експортера.

Ця схема вигідніша імпортеру, оскільки останній отримує товар і документи, як правило, до моменту оплати.

Типові операції з експорту товарів з розрахунками документарним переказом

№ оп.	Зміст господарської операції	Коресп.	
		Д-т	К-т
1	Одержано кошти на валютний рахунок від іноземного покупця в рахунок попередньої оплати	312	681
2	Одержано кошти на валютний рахунок від іноземного покупця після відвантаження продукції	312	362
3	Нараховано та сплачено комісійні банку за проведення розрахунків переказом	92 685	685 311

Експортер ще до моменту відвантаження товару за умови розрахунків документарним переказом відображає гарантії щодо зарахування переказу від фірми-імпортера, надані виконуючим банком у разі пред'явлення транспортних документів

Приклад відображення операцій у експортера

№	Дата	Зміст господарської операції	Сума		Коресп. рах.	
			Дол.	Грн.	Д-т	К-т
1	11.01	Відображено гарантії щодо зарахування переказу від фірми „REF”, надані виконуючим банком у разі пред'явлення транспортних документів	5000	26650	06	-
2	11.01	Відвантажено продукцію на експорт	5000	26650	362	701
3	11.01	Відображено податкові зобов'язання при експорті за ставкою 0%		0	701	641
4	11.01	Списано фактичну собівартість відвантаженої на експорт готової продукції		9500	901	26
5	21.01	Отримано на валютний рахунок виручку від реалізації товарів на експорт, після пред'явлення виконуючому банку транспортних документів	5000	26700	314	362
6	21.01	Відображено погашення (виконання) гарантій, наданих банком	5000	26650	-	06
7	21.01	Нараховано позитивну курсову різницю по дебіторській заборгованості на дату її погашення	-	50	362	714

Типові операції з імпорту товарів з розрахунками документарним переказом

№ оп.	Зміст господарської операції	Коресп.	
		Д-т	К-т
1	Перераховано з валютного рахунку кошти іноземному постачальнику в рахунок попередньої оплати	371	312
2	Оплачено рахунок іноземного постачальника документарним переказом	632	312
3	Нараховано та сплачено комісійні банку за проведення розрахунків переказом	92 685	685 311

Інкасо

Інкасо означає операції, здійснювані банками на підставі одержаних інструкцій, з фінансовими та/або комерційними документами з метою:

- а) одержання акцепту та/або платежу, залежно від нагоди, або
- б) видачі комерційних документів проти акцепту та/або проти платежу, залежно від нагоди, або
- с) видачі документів на інших умовах.

Фінансові документи – це переказні векселі, прості векселі, чеки, платіжні розписки або інші документи використовувані для одержання платежу грошима.

Комерційні документи – це рахунки, відвантажувальні документи, документи про право власності, або тому подібні документи, або які-небудь інші документи, які не є фінансовими документами.

Види інкасо

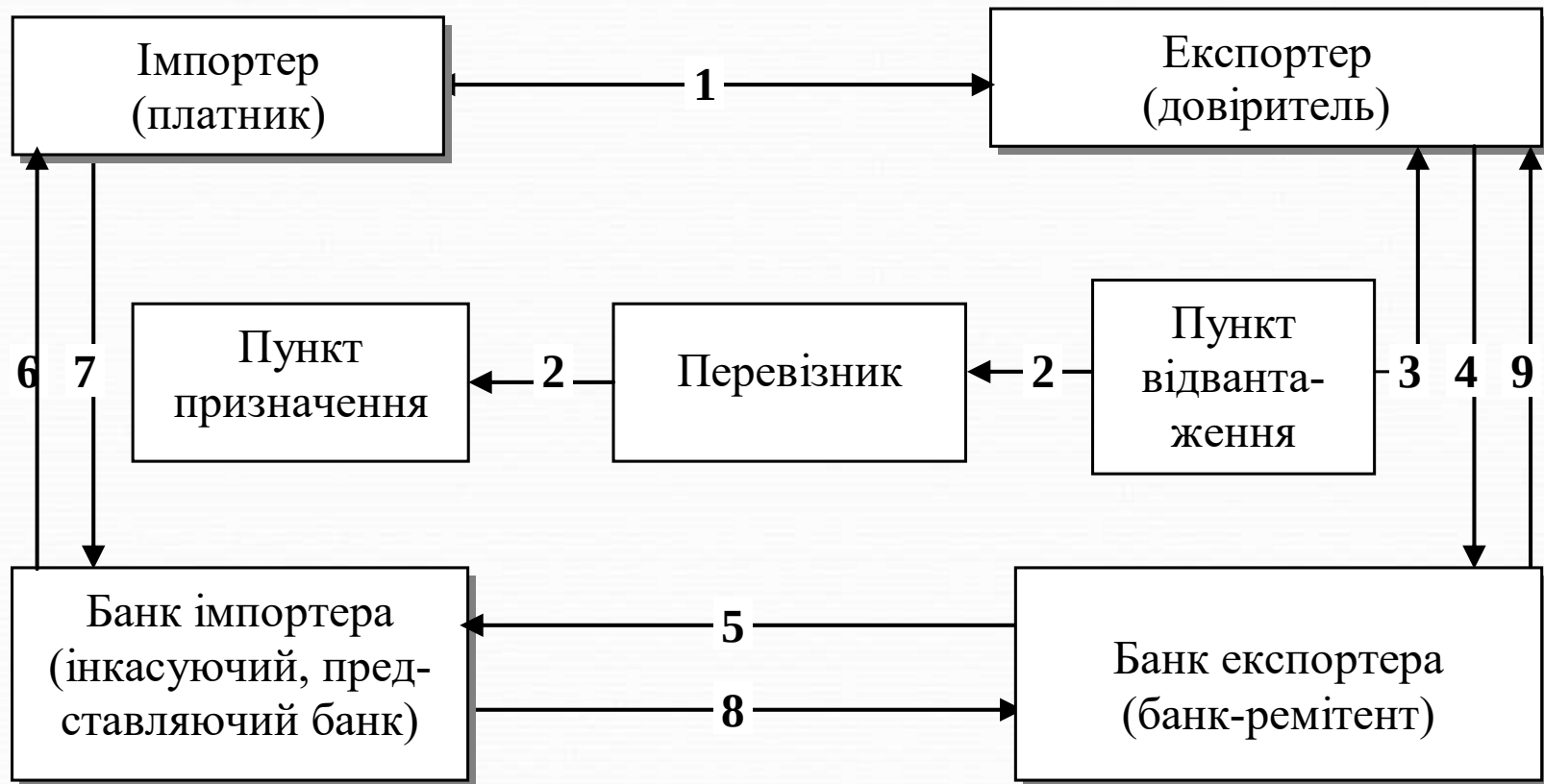
Чисте інкасо –це інкасо фінансових документів, не супроводжених комерційними документами.

Документарне інкасо - це інкасо:

- a) фінансових документів, супроводжених комерційними документами;
- b) комерційних документів, не супроводжених фінансовими документами.

Застосування інкасової форми розрахунків
забезпечується відповідно до
Уніфікованих правил з інкасо
Міжнародної торгової палати від 01.01.79 р.
*№322, у разі якщо сторони включили їх до
договору*

Порядок розрахунку інкасо

Інкасове доручення

це доручення клієнта банку здійснити за рахунок клієнта дії щодо одержання від платника платежу та (або) акцепту платежу

Коли доцільно використовувати документарне інкасо

Оскільки при виконанні зобов'язань з інкасо при відвантаженні товару чи наданні послуг оплата постачальнику не гарантується, доцільно використовувати документарне інкасо тільки в тих випадках, коли:

- продавець (експортер) і покупець (імпортер) довіряють один одному;
- бажання платити і кредитоспроможність покупця не викликають сумніву;
- політична, економічна і правова атмосфера в країні імпортера є стабільною;
- міжнародні платіжні операції країни імпортера не обмежуються.

Переваги документарного інкасо

- простота і низька вартість послуг;
- передавання безпосередньо покупцю документів і в деяких випадках товару після попередньої домовленості проти оплати належної суми чи акцептування векселя.

Недоліки інкасової форми розрахунків

- тривалий розрив у часі між відвантаженням товару, передачею документів до банку й отриманням платежу, що сповільнює оборотність коштів імпортера;
- до моменту надходження документів до банку імпортера він може відмовитися від їх оплати або виявитися неплатоспроможним;
- можливе виникнення ситуації, коли доставка товару випереджає надходження документів до банку й отримання його імпортером без товаросупровідних документів, що збільшує ризик неоплати.

Типові операції з імпорту товарів з розрахунками інкасо

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Коресп.	
			Д-т	К-т
1	Дата 1	Одержано документи від банку, що надають право власності на товар	286	632
2	Дата 1	Перераховано кошти з поточного валютного рахунку експортеру після перевірки на відповідність умовам контракту документів	632	312
3	Дата 2	Митне оформлення імпорту		
4	Дата 2	Оприбутковано товари на склад	281	286

Приклад розрахунків документарним інкасо (з позиції імпортера)

№	Дата	Зміст господарської операції	Сума		Коресп. рах.	
			Дол.	Грн.	Д-т	К-т
1	05.03	Одержано документи від банку, що надають право власності на товар	5000	26700	286	632
2	05.03	Після перевірки товарів на відповідність умовам контракту, перераховані кошти з поточного валютного рахунку експортеру	5000	26700	632	312
3	06.03	Сплачено митні платежі		5990	377	311
4	06.03	Оприбутковані товари на склад	5000	26700	281	286
5	06.03	Нараховано мито		550	641	377
				550	281	641
6	06.03	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ		5440	641	377
7	06.03	З поточного валютного рахунку сплачені комісійні інкасуєму банку		100	92	685
					685	312

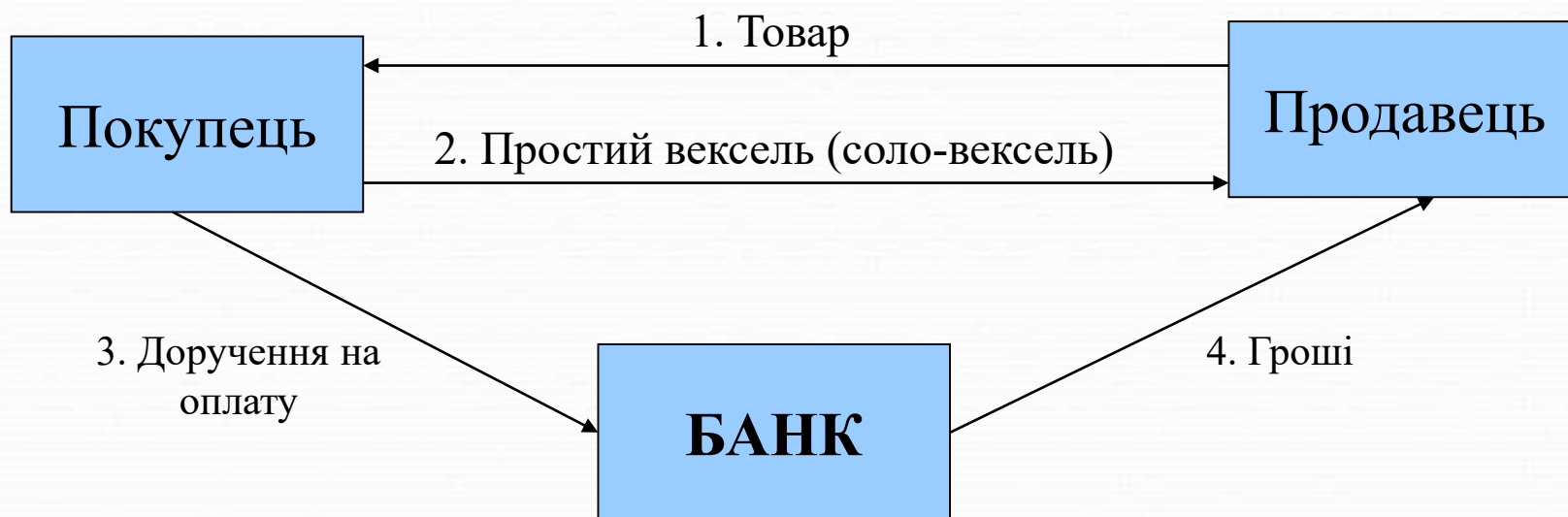
Типові операції з експорту товарів з розрахунками інкасо

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Коресп.	
			Д-т	К-т
1	Дата 1	Відвантажено продукцію покупцю	362	701
2	Дата 1	Митне оформлення експорту		
3	Дата 2	Зараховано на поточний валютний рахунок виручку від продажу товарів	312	362
4	Дата 2	Нараховано курсову різницю на дебіторську заборгованість на дату її погашення	362 або 945	714 362
5	Дата 2	Нараховано та сплачено комісійні банку за здійснення операції з інкасо	92 685	685 311

Види векселів

- соло-вексель (простий) - боргове зобов'язання однієї особи сплатити вказану суму іншій особі;
- тратта (переказний) (bill of exchange, draft) - безумовна пропозиція однієї особи, адресована іншій, сплатити в призначений термін третій особі певну грошову суму.

Схема розрахунку простим векселем

ПРОСТИЙ ВКСЕЛЬ

USD

5000,00

валюта

сума цифрами

м. Київ

«28» травня 2001 р.

New York, USA

«27» серпня 2001 р.

місце складання

дата складання

місце платежу

дата платежу

« 27 » серпня 2001 р.

заплатіть проти цього векселя наказу

ROSS LTD

найменування того, кому або за наказом кого платіж повинен бути здійснений

USD

П'ять тисяч 00 коп.

валюта

сума літерами

Підлягає сплаті в м. New York, USA

місце платежу

New York Bank п/р 26005792578001

найменування банківської

МФО 321067

установи

ТзОВ «ГІЛЬДІЯ»

м. Київ, вул. Гетьмана Мазепи, 17

підпис і точна адреса векселедавця

Я
К
А
В
А
Л
І
С
Т
З
А

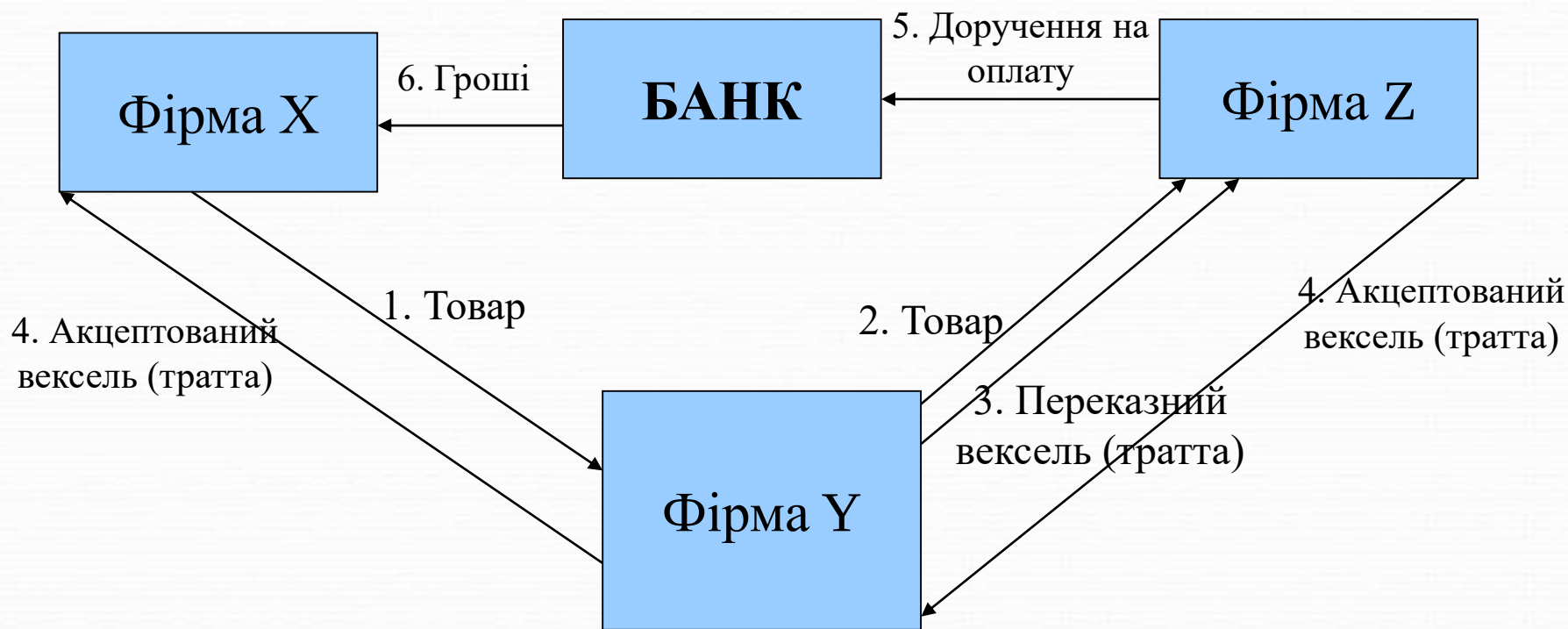
Типові операції з розрахунків векселями при експорті

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Коресп.	
			Д-т	К-т
1	Дата 1	Відвантажено продукцію покупцю	362	701
2	Дата 1	Митне оформлення експорту		
3	Дата 2	Одержано вексель від покупця з метою відстрочення платежу	342	362
4	Дата 2	Нараховано курсову різницю на дебіторську заборгованість	362 або 945	714 362
5	Дата 3	Одержано від покупця кошти в погашення заборгованості за векселем	312	342
5	Дата 3	Нараховано курсову різницю на заборгованість за векселем	342 або 945	714 342

Типові операції з розрахунків векселями при імпорті

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Коресп.	
			Д-т	К-т
1	Дата 1	Митне оформлення імпорту		
2	Дата 1	Оприбутковано на склад товари від іноземного постачальника	281	632
3	Дата 2	Видано вексель з метою відстрочення розрахунків з іноземним постачальником	632	622
4	Дата 2	Нараховано курсову різницю на кредиторську заборгованість	632 або 945	714 632
5	Дата 3	Погашено раніше виданий вексель	622	312
6	Дата 3	Нараховано курсову різницю на заборгованість за векселем	622 або 945	714 622

Схема розрахунку переказним векселем

а
к
ц
е
п
т
о
в
а
н
о

п
і
д
п
и
с

п
л
а
т
н
и
к
а

ПЕРЕКАЗНИЙ ВЕКСЕЛЬ

EUR

валюта 12800.00
сума цифрами

м. Одеса «12» листопада 2000 р.
місце складання дата складання

Berlin, Germany

«10» лютого 2001 р.
місце платежу дата платежу

« 10 » лютого 2001 р.

заплатіть проти цього векселя наказу

ROSS LTD

EUR

валюта

найменування того, кому або за наказом кого платіж повинен бути здійснений

Дванадцять тисяч вісімсот 00 коп.
сума літерами

Платник ТзОВ «ГРОНО»
(трасат) найменування
м. Запоріжжя, вул. Сірка, 103
точна адреса

Підлягає сплаті в м. Berlin
місце платежу

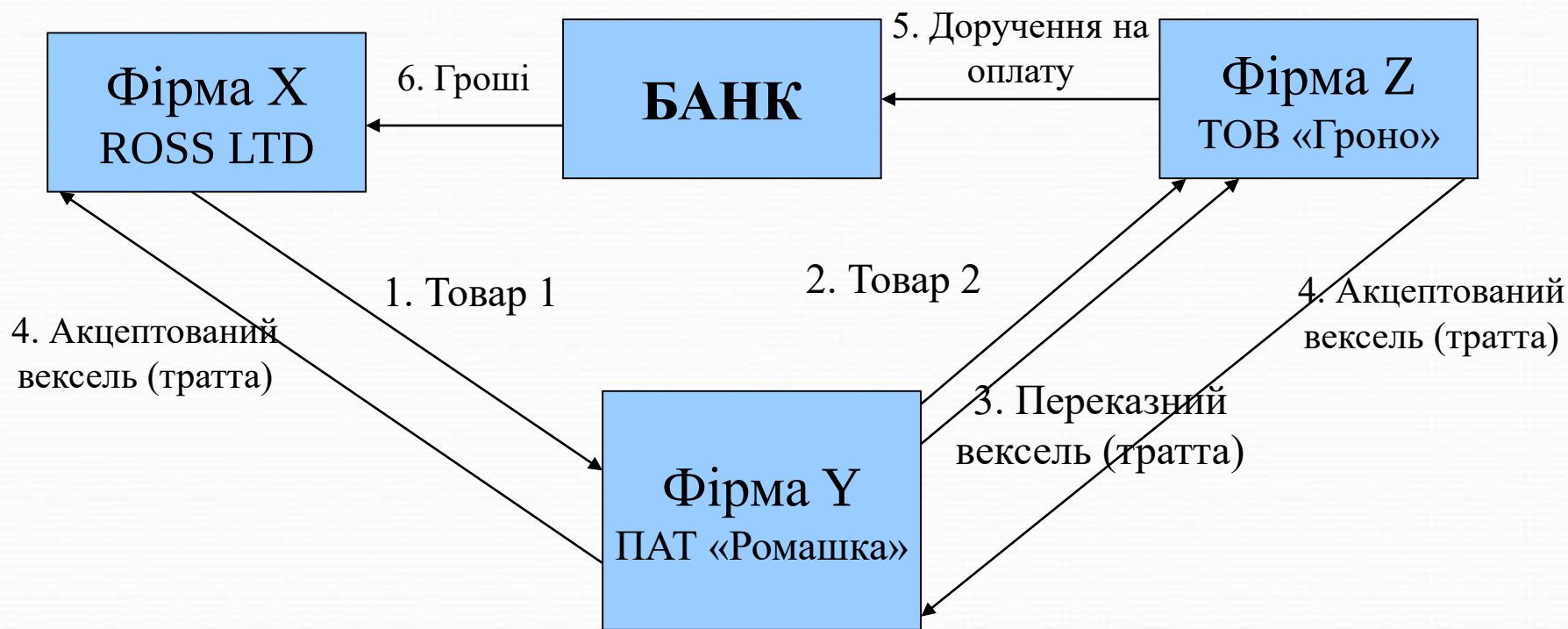
Berlin Central Bank п/р 26003459234002
найменування банківської
МФО 326032
установи

ВАТ «РОМАШКА»
м. Полтава, вул. Панаса Мирного, 11

підпис і точна адреса векселедавця

я
к
а
в
а
л
і
с
т
з
а

Схема розрахунку переказним векселем

Чек — це письмова безумовна пропозиція чекодавця платнику здійснити платіж зазначеної у чеку грошової суми чекодержателю готівкою або у безготівковій формі (шляхом її переведення на банківський рахунок власнику чека).

Випадки використання чеків у ЗЕД

- у розрахунках за поставлений товар,
- при остаточному розрахунку за товари (послуги),
- в регулюванні грошових відносин у разі рекламацій та штрафних санкцій,
- при погашенні боргу,
- у розрахунках по неторгових операціях.

Розрахунковий чек— це документ, що містить письмове розпорядження власника рахунка (чекодавця) банку-емітенту, в якому відкрито його рахунок, сплатити чекодержателю зазначену в чеку суму коштів

Умови використання чеків

- за ЗЕД-договорами, за яким чек виписує одна його сторона (нерезидент) іншій стороні (резиденту);
- нерезидентом-чекодавцем виступає банк, держава, міжнародна організація, страхова компанія, які мають міжнародний довгостроковий кредитний рейтинг, підтверджений бюлетенями провідних рейтингових агентств світу (Fitch, Standard & Poor's, Moody's, Thomson Bank Watch) з рейтингом в групі «інвестиційний клас».

Термін дії чеку

- для чека, який обертається в межах однієї країни, -8 днів;
- для чека, виписаного в одній країні та оплачуваного в іншій, — 20 днів;
- якщо ці країни розташовані на різних континентах, — 70 днів.

Типові операції з експорту товарів з розрахунками чеком

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Коресп.	
			Д-т	К-т
1	Дата 1	Відвантажено продукцію покупцю	362	701
2	Дата 1	Митне оформлення експорту		
3	Дата 2	Отримано іменний чек від нерезидента в оплату товару	332	362
4	Дата 2	Нараховано курсову різницю на дебіторську заборгованість на дату її погашення	362 або 945	714 362
5	Дата 3	Прийнято чек на інкасо та оплачено банком	312	332
6	Дата 3	Здійснено перерахунок курсової різниці на суму чеку	332 або 945	714 332

Чеки для міжнародних платежів неторгового характеру

Дорожній (туристичний) чек — це платіжний документ, грошове зобов'язання (наказ) сплатити зазначену на ньому суму валюти його власнику. Зразок підпису власника проставляється в момент продажу йому чека. Ці чеки виписуються великими банками та фірмами, серед яких Thomas Cook, American Express, Citicorp, Bank of America, Bank of Tokyo, Mitsui Bank та ін.

Єврочек — це чек у євровалюті, який виписується банком і оплачується у будь-якій країні-учасниці угоди «Єврочек». Єврочек оплачується за умови пред'явлення його власником гарантійної картки.

Дорожній чек

Розрахунки за відкритим рахунком

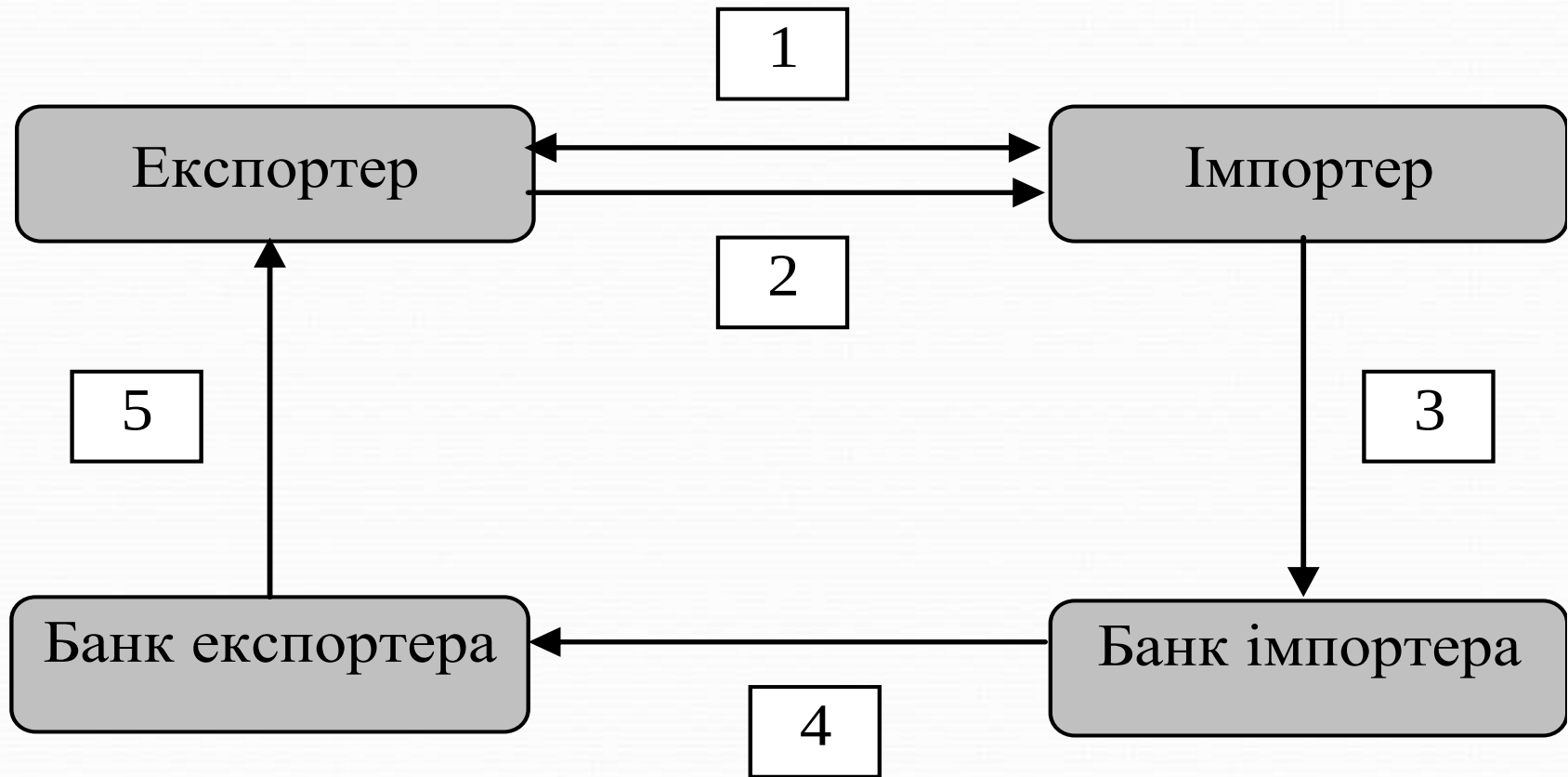
передбачають періодичні платежі
імпортера експортеру після одержання
товару частинами

Відкритий рахунок використовують при розрахунках між:

- фірмами, пов'язаними традиційними торговельними відносинами;
- ТНК та її закордонними філіями за експортними поставками;
- експортером і брокерською фірмою;
- змішаними фірмами з участю експортера;
- за товари, відправлені на консигнацію для продажу зі складу;
- за реалізацію власного товару іноземній філії

Порядок розрахунків визначається угодою між контрагентами, яка передбачає періодичні платежі у конкретні строки (після завершення поставок або перепродажу товару імпортером в середині чи наприкінці місяця). Після перевірки розрахунків остаточне погашення заборгованості по відкритому рахунку здійснюють переважно з використанням банківського переказу або чека. Тому банківська статистика часто відносить розрахунки за відкритим рахунком до банківських переказів

Схема розрахунків за відкритим рахунком

Послідовність розрахунків за відкритим рахунком:

1. Укладання угоди між експортером та імпортером;
2. Поставка експортером товару імпортеру;
3. Надання доручення імпортером до свого банку на перерахування коштів експортеру;
4. Переказ коштів з банка-імпортера до банку-експортеру;
5. Банк-експортера здійснює авізування експортера.

Види та форми розрахунків

1. Готівкові розрахунки

2. Безготівкові розрахунки

- акредитив
- інкасо
- банківський переказ
- вексельні розрахунки
- розрахунки чеками
- розрахунки за відкритим рахунком

Форми міжнародних розрахунків різняться за розміром участі комерційних банків у їх проведенні:

- мінімальна участь банків спостерігається при банківському переказі (виконання платіжного доручення клієнта), більш значна — при інкасо (контроль за наданням, переказом товаророзпорядчих документів і видача їх платнику відповідно до інструкцій довірителя) і максимальна — при акредитиві (надання бенефіціару платіжного зобов'язання, яке реалізується при виконанні останнім основних умов, що утримуються в акредитиві).
- Відповідно зростає забезпечення платежу для експортера: мінімально при банківському переказі за фактично поставлений товар, максимально — при акредитиві, який за своєю сутністю є грошовою гарантією оплати відвантаженого товару банком, що відкрив акредитив.

Відображення курсових різниць в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності залежно від виду діяльності

